

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19CoP/1/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3520202895
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Svitana, PhD
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3520202895.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Radoslava Svitana, PhD., a sudkýň JUDr. Beáty Čupkovej a JUDr. Viery Škultétyovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti L.: V., nar. XX.XX.XXXX a Y., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny W. Y. W. U., deti rodičov: K. K. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. XXX, t. č. S. XX, W. Y. W. U., zastúpenej AK U. L., so sídlom Q. XXX/X, W. Y. W. U., K. XX XXX XXX, a Y. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. XXX, zastúpeného R.. A. N., advokátkou, so sídlom F. U. XXX, V., v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č. k. 5P/59/2020-14 zo dňa 2. novembra 2020 takto

rozhodol:

Uznesením súdu prvej inštancie nariadené neodkladné opatrenie m e n í tak, že :

Otec je oprávnený stretávať sa s mal. V. a mal. Y. každý nepárny víkend od piatka 15:00 hod. do nedele do 18:00 hod. za prítomnosti aspoň jedného zo starých rodičov: E. L., rod. L., nar. XX.XX.XXXX, R. L., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom W. U. W. U. XXX, s tým, že otec maloleté deti vyzdvihne na adrese bydliska matky: S. XX, W. Y. W. U., a po ukončení styku ich matke odovzdá na tej istej adrese. Matka je povinná maloletých na styk s otcom riadne pripraviť.

Toto neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného rozhodnutia v rozvodovom konaní, vedenom na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 6P/53/2020, prípadne do právoplatného rozhodnutia o úprave rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu, ak bude takéto rozhodnutie vydané.

odôvodnenie:

1.1 Súd prvej inštancie napadnutým uznesením na návrh matky maloletých detí nariadil neodkladné opatrenie tohto znenia: „Otec je oprávnený stretávať sa s mal. V. a mal. Y. každý nepárny víkend od piatka 15:00 hod. do nedele do 18:00 hod. v mieste bydliska starých rodičov na adrese: W. U. W. U. XXX, XXX XX V., za prítomnosti starých rodičov: E. L., rod. L., nar. XX.XX.XXXX a R. L., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom W. U. W. U. XXX, XXX XX V., s tým, že otec maloleté deti vyzdvihne na adrese bydliska matky: S. XX, W. Y. W. U., a po ukončení styku ich matke odovzdá na adrese bydliska matky: S. XX, W. Y. W. U.. Matka je povinná maloletých na styk s otcom riadne pripraviť.“

1.2 Rozhodnutie zdôvodnil tým, že matka maloletých detí navrhovala nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodov, že medzi rodičmi prebieha konanie o rozvod manželstva pod sp. zn.: 6P/53/2020. Matka s maloletými deťmi žije v W. Y. W. U., sú od otca odsťahovaní. Uviedla, že otec mal deti v týždni 12.-18.10.2020, no počas styku pil vo veľkej miere alkohol a tak sa opil, že búchal do nábytku, kričal a chcel sa obesiť, mal samovražedné sklony a psychicky ju vydieral cez deti uvádzajúc tvrdenia ako: „Keď sa obesím, som zvedavý, ako to vysvetlíš deťom, budeš ma mať na svedomí, obesím sa deň po rozvode...“ a pod. Svedkom týchto opitých výstupov otca boli maloleté deti, ktoré s ním boli samé, mali strach, a preto staršia dcéra zavolała matke a v telefóne plakala. Matka si po deti ihneď išla aj so

svojou sestrou. Otec sa aj k matke správa agresívne. Matka nemá dôvod otcovi odopierať styk s deťmi, no dohodli sa, že bude lepšie, aby tento styk detí s otcom bol vykonávaný za prítomnosti starých rodičov maloletých a v ich domácnosti

1.3 Aplikujúc ustanovenia § 324 ods. 1, § 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 360 ods. 1, § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) súd prvej inštancie dospel k záveru, že matka maloletých detí osvedčila existenciu dôvodov, pre ktoré by mal byť styk s deťmi dočasne upravený v znení navrhovanom matkou, s ktorým súhlasil i samotný otec a starí rodičia maloletých detí. Súd mal preukázané, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti. V súčasnosti nie je styk otca s deťmi upravený. Otec sa s deťmi stýkal po predchádzajúcej dohode rodičov. Je v záujme maloletých detí, aby dochádzalo k prehĺbovaniu vzájomných citových väzieb otca s deťmi. Z tvrdení matky uvedených v návrhu, podložených čestným vyhlásením sestry matky maloletých detí, mal súd preukázané, že u otca maloletých detí došlo k skratovému konaniu v dôsledku nadmerného užitia alkoholu, kedy sa správal agresívne, vyhrážal sa obesením. Nakoľko je správanie otca nevyspytateľné, je potrebné upraviť styk otca s deťmi tak, aby s ním nezostali samotné.

2.1 Proti tomuto rozhodnutiu podal včas odvolanie otec detí. Navrhol, aby odvolací súd zmenil výrok napadnutého neodkladného opatrenia tak, že „Otec je oprávnený stretávať sa s mal. V. a mal. Y. každý nepárny víkend od piatka 15:00 hod. do nedele 18:00 hod. s tým, že otec maloleté deti vyzdvihne na adrese bydliska matky: S. XX, W. Y. W. U.. Matka je povinná maloletých na styk s otcom riadne pripraviť.“ Odvolanie zdôvodnil tým, že sa o deti od ich narodenia príkladne staral, so synom bol dokonca na materskej dovolenke, pričom manželka chodila do zamestnania. Deti riadne kúpala, obliekal, krmil, chodil s nimi na prechádzky. V domácnosti pomáhal s upratovaním, nákupmi a prácou na záhrade. V poslednej dobe však začala mať manželka naňho vyššie nároky, neustále mu vyčítala, že sa jej nevenuje, že jej nepomáha, ona však chodievala často preč, mimo domu bez detí, ktoré nechávala na starosti jemu. Následne sa stupňovali hádky, ktoré vyvrcholili tým, že on sa na dva mesiace odsťahoval k svojim rodičom do W. U. W. U., aby sa veci ukludnili, pričom je pravdou, že chcel mať chvíľu od manželky pokoj. Manželka mu však začiatkom septembra 2020 oznámila, že sa sťahuje aj s deťmi do podnájmu do W. Y. W. U., pričom otec týždeň ani nevedel, kde manželka s deťmi býva. O podanom návrhu na rozvod sa dozvedel až po doručení neodkladného opatrenia. Nikdy sa nechcel rozvádzať, myslel si, že veci vyriešia v pokoji, prípadne, že navštívia manželskú poradňu. Túto situáciu znáša ťažko, chcel by manželstvo zachovať, svoju ženu ľúbi a chcel by, aby sa vrátila naspäť a aby ešte skúsili ich manželstvo zachrániť. Aj po tom, keď manželka s deťmi odišla bývať do W. Y. W. U., v čase, keď mal deti on, sa o ne vždy riadne staral. Nikdy u nich pri žiadnom incidente nebola sestra manželky. Otec priznal, že v sobotu 10.10.2020, keď mal deti u seba, po tom, čo mu manželka neustále písala SMSky, že príde jej otec a všetko z domu odnesie, že mu vezme deti, neustále ho správami provokovala, nevedel už, čo spraviť, uchýlil sa k citovému vydieraniu a je fakt, že kričal a vyhrážal sa samovraždou. Nikdy predtým sa nič také nestalo. Svojim deťom by nikdy neublížil, počas celého ich života bol a je príkladným otcom. Za celú sobotu vypil 4 piva, čo nemohlo spôsobiť taký výrazný stav opitosti, ako uvádza manželka. Dá si maximálne pivo, nepije tvrdý alkohol ani víno. Pracuje v trojzmennej prevádzke, do práce šoféruje, v práci pravidelne fúkajú, cez niektoré víkendy máva pohotovosť, teda nemôže piť ani cez víkendy, nikdy nebol pre alkohol žiadnym spôsobom riešený. Ďalej otec uviedol, že si uvedomil, že forma citového vydierania, ktorú jeden krát zvolil, nebola správna a ľutuje to, zmieril sa už s tým, že manželka chce žiť svoj život a že každý pôjde svojou cestou.

2.2 Čo sa týka styku s deťmi, otec súhlasí s rozsahom úpravy styku každý nepárny víkend od piatka 15:00 hod. do nedele 18:00 hod. Nesúhlasí však a odvoláva sa proti tej časti úpravy styku, ktorá prikazuje, že styk sa musí realizovať v prítomnosti jeho rodičov. Rodičia mu síce sľúbili, že ak bude potrebovať s deťmi pomôcť, sú ochotní mu pomôcť, avšak nikdy nesúhlasili s tým, že celý styk otca - každý druhý víkend - bude otec tráviť s deťmi v ich domácnosti. Deti majú veľmi pekný vzťah so starými rodičmi, ale starí rodičia nemôžu suplovať otca pri výchove a otcovi musí byť umožnené tráviť s deťmi čas samému. Otec žije v novostavbe rodinného domu, kde deti vyrastali až do ich odchodu do bytu v W. Y. W. U., majú tam záhradu, na prostredie sú deti zvyknuté, majú zariadenú detskú izbu.

2.3 K odvolaniu otec maloletých detí priložil čestné vyhlásenie svojich rodičov, v ktorom uviedli, že sú ochotní svojmu synovi pomôcť, ak to bude potrebovať v čase jeho styku s maloletými deťmi, ale nesúhlasia s tým, že sú povinní byť pri celom styku otca s deťmi a tiež že styk bude realizovaný v ich domácnosti v W. U. W. U.. Na tomto sa s nevestou nikdy nedohodli. Ich syn má rodinný dom v

Q., kde majú deti zariadenú svoju detskú izbu, je zodpovedným a dobrým otcom svojich detí a nikdy deti nezanedbával ani žiadnym spôsobom neohrozoval. Nemajú žiadnu vedomosť o tom, že by mal ich syn problémy s alkoholom. Aj počas dvoch mesiacov, keď býval u nich (07-09/2020) nepožíval žiadne alkoholické nápoje.

3. Matka maloletých detí v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že vážnejšie problémy v ich manželstve začali, keď bola tehotná s mal. Y.. Manžel pil už skôr, čo zisťovala postupne. Vždy poprel, že pil, ale bolo často vidieť, že je opitý. Doma, na dvore a v aute schovával prázdne fľašky od alkoholu. O deti sa vedel postarať, ale často pri prechádzkach s nimi sa zastavil na ihrisku, kde si kúpil pivo a deti sa pri ňom hrali. Občas sa stalo, že mal trochu vypité a zaspal, pričom deti plakali. Niekoľkokrát sa stalo, že pil vkuse niekoľko dní. Deti sa ho vtedy báli, lebo veľa kričal a hádali sa. Rozbil dvoje dverí a mal. V. v tom čase hovorievala, že ho neľúbi. To, že manžel pil, dokazuje aj fakt, že na jej podnet navštívil psychiatra, aby riešil problém s alkoholom, ale bol tam iba jedenkrát. Cez leto 2020, keď sa odsťahoval z domu k rodičom, bolo to z dôvodu, že znovu pil niekoľko dní a jeho rodičia mu boli dohovárať. Manželskú poradňu navštívili dvakrát, ale prestali tam chodiť z dôvodu, že manžel nesúhlasil s názorom psychologičky na riešenie manželských nezhôd. V minulosti sa viackrát stalo, že manžel šoféroval pod vplyvom alkoholu. Ešte keď pracoval vo U. F., jedenkrát ráno pri kontrole nafúkal a bol vykázaný na jeden deň zo závodu. Rodičia otca maloletých detí súhlasili s tým, že styk otca s maloletými môže byť vykonávaný za ich prítomnosti, nakoľko mali vedomosť o tom, že otec pije alkohol. Čestné vyhlásenie starých rodičov, že nesúhlasia s tým, aby bolo stretávanie realizované v mieste ich bydliska, považuje matka maloletých detí za účelový krok zo strany otca, ktorý ale nie je v najlepšom záujme maloletých. Matka vo vyjadrení k odvolaniu zopakovala svoje tvrdenia o incidente z 11.10.2020 (pričom uviedla k nemu ďalšie podrobnosti) a zdôraznila, že o všetkých svojich tvrdeniach predložila súdu riadne dôkazy (videozáznamy vyhotovené s predchádzajúcim súhlasom otca), kým otec svoje tvrdenia uvádzané v odvolaní žiadnym spôsobom neprekázal.

4. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca ani k písomnému vyjadreniu matky maloletých detí nevyjadril.

5. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že uznesením súdu prvej inštancie nariadené neodkladné opatrenie je potrebné zmeniť podľa § 388 CSP.

6. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Neodkladné opatrenie je procesným prostriedkom, ktorý slúži na poskytnutie rýchlej, efektívnej, ale len dočasnej úpravy vzťahov medzi účastníkmi konania (v tomto prípade do rozhodnutia v rozvodovom konaní, prípadne do rozhodnutia o úprave rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu, ak bude podaný návrh na takéto rozhodnutie). Ide teda o opatrenie, ktoré definitívne nerieši právne vzťahy medzi účastníkmi. Keďže jeho účelom je dočasná, ale pritom rýchla a efektívna úprava pomerov účastníkov, pre jeho nariadenie postačuje osvedčenie základných skutočností pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a o potrebe bezodkladne upraviť pomery.

9. V danej veci bola nepochybne osvedčená existencia právneho vzťahu medzi účastníkmi konania, keď maloleté deti V. a Y. sú deťmi K.. K. L. (navrhovateľky neodkladného opatrenia) a Y. L., ktorí sú v rozvodovom konaní a nežijú v spoločnej domácnosti. Medzi rodičmi detí nie je spor o rozsah súdnej úpravy styku otca s deťmi, ale len o to, či sa má styk realizovať za prítomnosti starých rodičov (rodičov otca maloletých detí) a v ich domácnosti, alebo bez ich prítomnosti, v dome, kde býva otec maloletých detí.

10. Odvolací súd konštatuje, že záujem detí stojí nad všetkými inými záujmami, vrátane záujmov rodičov. V konaniach, kde sa rozhoduje o výkone rodičovských práv a povinností, konať v záujme detí znamená brať do úvahy najmä napĺňanie ich potrieb, istoty, spokojnosti, bezpečia, vyplývajúcich z citových väzieb a vzťahu detí k obom rodičom. Deti potrebujú budovať citovú väzbu k obom rodičom, aj keď rodičia spolu nežijú, čo si - ako už bolo uvedené vyššie - obaja rodičia v tomto prípade uvedomujú.

11. Je teda v záujme maloletých detí, aby sa s otcom stretávali aspoň raz za dva týždne tak, ako sa v tomto konaní zhodli obaja rodičia. K prítomnosti starých rodičov pri tomto stretávaní sa detí s otcom odvolací súd uvádza, že otec síce poprel tvrdenie matky, že býval doma pod vplyvom alkoholu, avšak v tom istom odvolaní pripustil, že v predmetnú sobotu vypil štyri pívá. To samotné odporuje jeho tvrdeniu, že nemôže piť ani cez víkendy, lebo máva pohotovosť. Minimálne to znamená, že cez predmetný víkend, keď pravdepodobne nemal pohotovosť, alkohol pil napriek tomu, že mal v tom čase na starosti dve maloleté deti. To, že otec „nikdy nebol pre alkohol žiadnym spôsobom riešený“ (ako uviedol v odvolaní) spochybnila matka tvrdením, že bol na jeden deň vykázaný zo zamestnania po tom, čo nafúkal - k tomuto tvrdeniu matky sa otec nevyjadril. Aj keby tomu však tak bolo (že nebol nikdy pre alkohol riešený), neznamená to, že alkohol nepožíva resp. že nikdy nebol pod vplyvom alkoholu.

12. Z týchto dôvodov odvolací súd neuveril vyššie uvedeným tvrdeniam otca maloletých detí a mal za to, že otec si musí byť vedomý toho, že starostlivosť o dve maloleté deti vo veku 4 a 6 rokov vyžaduje ustavičnú pozornosť dospelšej osoby (otca, ak sú deti počas styku uňho). Preto sa odvolací súd stotožnil s argumentáciou matky maloletých detí, že ak má byť otcovi umožnený styk s deťmi (čo - ako bolo uvedené vyššie - nesporne je v záujme detí), je aspoň dočasne vhodné, aby to bolo za prítomnosti ďalšej osoby, ktorá v prípade potreby dohovori otcovi a dohliadne na deti. Rodičia otca maloletých detí sa javia ako najvhodnejší pre takúto úlohu vzhľadom na pozitívny vplyv, aký môžu mať na otca maloletých detí (svojho syna) a aj na dobrý vzťah so samotnými deťmi (ich vnúčatami). Prítomnosť matky maloletých detí pri styku s otcom by mohla byť zdrojom konfliktov a nepokoja, čo určite nie je v najlepšom záujme detí.

13. Z čestného vyhlásenia starých rodičov, pripojeného k odvolaniu otca, sa javí, že ich nesúhlas sa vzťahuje na obe podmienky styku súčasne (ich prítomnosť pri styku detí s otcom a realizácia styku v mieste ich bydliska). Je potrebné dať za pravdu otcovi a jeho rodičom, že styk detí s otcom výlučne v mieste bydliska starých rodičov nie je v záujme maloletých detí, ktoré sú zvyknuté na prostredie rodinného domu v Q., v ktorom vyrastali, majú tam svoju izbu, záhradu, na ktorú sú zvyknuté a podobne. Napokon, takáto úprava styku (v mieste bydliska starých rodičov) ani nie je potrebná pre dosiahnutie cieľa sledovaného návrhom matky, keďže dohľad starých rodičov je možné realizovať kdekoľvek, aj v mieste bydliska otca (to však nevylučuje prípadné návštevy u starých rodičov). Preto odvolací súd zmenil súdom prvej inštancie nariadené neodkladné opatrenie tak, že vypustil podmienku, že styk sa bude realizovať v mieste bydliska starých rodičov.

14. Odvolací súd považuje za potrebné dodať, že ak by starí rodičia nesúhlasili s tým, že budú pri styku detí s otcom prítomní (aspoň jeden z nich), nemožno ich k tomu nútiť. V takom prípade by však nebolo možné styk realizovať (ak pri prevzatí detí od matky nebude prítomný aspoň jeden z rodičov otca) a otec by bol nútený podať nový návrh na úpravu styku na čas do rozvodu (či už neodkladným opatrením alebo vo veci samej), v ktorom by navrhol iný spôsob styku.

15. Odvolací súd napokon zdôrazňuje, že týmto rozhodnutím neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej na čas do rozvodu (ak taký návrh bude podaný) ani po rozvode. V konaní vo veci samej bude priestor na podrobnejšie dokazovanie okrem iného aj k užívaniu či neužívaniu alkoholických nápojov zo strany otca maloletých detí, a súd rozhodne na základe takéhoto dokazovania. V konaní o nariadení neodkladného opatrenia však priestor na takéto dokazovanie nie je, pričom neodkladné opatrenie tak, ako bolo zmenené týmto uznesením, je podľa názoru odvolacieho súdu v najlepšom záujme maloletých detí, a súčasne neobmedzuje nad nevyhnutnú mieru rodičovské práva otca detí.

16. Z týchto dôvodov odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

17. Vzhľadom k tomu, že ide o dočasné opatrenia do rozhodnutia vo veci samej, a tiež že žiaden z účastníkov konania nepodal návrh na rozhodnutie o trovách konania, odvolací súd (podobne ako súd prvej inštancie) o trovách konania nerozhodoval (§ 57 CMP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloleťému možno vykonať cestou exekúcie podľa Exekučného poriadku, a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleťého, styk s maloleťým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloleťému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, a to odňatím maloleťého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloleťým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloleťého prevziať.